

Februarie 2009

Prioritati pentru Romania

Camera de Comert Americana in Romania

**American Chamber of Commerce
in Romania**

Continut

Introducere.....	3
Recomandari care vizeaza domeniul FISCAL.....	4
1. Masuri de simplificare cu privire la plata TVA (taxare inversa)	4
2. Taxe si impozite locale.....	5
3. Simplificarea si consolidarea contributiilor sociale	5
4. Implementarea legislatiei care sa permita companiilor sa aleaga propriul exercitiu fiscal	5
5. Camera Consultantilor Fiscali	6
6. Imbunatatirea colaborarii intre departamentele Ministerului Finantelor Publice.....	6
7. Modernizarea Codului Fiscal	7
8. Adoptarea urgentă de măsuri anti-criză pentru a stimula sectorul de afaceri	7
9. Renuntarea la majorarea cu 3.3% a CAS.....	7
Recomandari care vizeaza sectorul TIC (Tehnologia Informatiei si Comunicatiilor)	8
1. Infrastructura TIC	8
1.1. Banda larga	8
1.2. Parcurile Industriale si Tehnologice	8
2. Forta de munca specializata si relativ (in)disponibila	8
3. Costurile salariale.....	9
4. e-Government si decalajul digital	9
4.1. e-Government.....	9
4.2. Decalajul fata de ceilati membri UE.....	9
4.3. Decalajul intre mediul rural si urban	9
5. Drepturile de proprietate intelectuala si pirateria	9
5.1. Drepturile de proprietate intelectuala.....	9
5.2. Pirateria	10
6. Securitatea	10
7. Stimulente	10
Recomandari care vizeaza sectorul TURISTIC	10
Recomandari care vizeaza PIATA MUNCII, RESURSELE UMANE si EDUCATIA	11
Recomandari care vizeaza ACHIZITIILE PUBLICE.....	12
Recomandari care vizeaza FONDURILE STRUCTURALE.....	12
Recomandari care vizeaza SANATATEA	13
1. Pachetul minimal de servicii medicale.....	13
2. Cresterea calitatii sistemului medical.....	14
2.1 Facilitarea accesului la tehnologiile moderne de diagnostic medical non-invasiv	14
2.2. Imbunatatirea sistemelor de preventie.....	14
2.3 Programe Nationale de Sanatate cu impact major	15
3. Cadrul financiar	16
3.1 Imbunatatirea accesului la medicamente prin asigurarea unui sistem predictibil si sustenabil din punct de vedere financiar pentru furnizorii de medicamente.	16
3.2 Imbunatatirea finantarii si controlului fondurilor din sistemul sanitar de stat inclusiv prin urgentarea intrarii in productie a SIUI	16
4. Cadrul legislativ	17
4.1. Propunere de modificare a Ordinului 886/2006" referitor la externalizarea serviciilor medicale (Anexa 1)	17
4.2. Respectarea Directivei de transparenta ce reglementeaza actualizarea listei de medicamente compensate.....	17
5. Resurse umane:.....	17
Recomandari ENERGIE & MEDIU.....	17

Introducere

Avand in vedere competitia acerba pentru atragerea si mentinerea investitiilor, atat la nivel regional, european cat si global, in special in contextul economic global actual, **cresterea atractivitatii si competitivitatii Romaniei** prin adoptarea unor politici sinergice si coerente, trebuie sa reprezinte o preocupare permanenta a liderilor politici, necesitand fermitate in vederea adoptarii, flexibilitate pentru adaptarea la conditiile schimbatoare ale mediului intern si extern, si viziune pentru a identifica cea mai buna corelare de masuri, politici si mecanisme de implementare in vederea plasarii Romaniei intr-o pozitie avantajoasa si atractiva.

Stabilitate si predictabilitate: comunitatea de afaceri din Romania precum si potentialii investitori apreciaza respectarea principiilor stabilitatii si predictabilitatii, cerinte minime ale mediului de afaceri pe care Romania trebuie sa le indeplineasca pentru a evita relocari ale operatiunilor sau o dezvoltare nesustenabila. In acest sens, implementarea Legii 52/2003 privind transparenta decizionala este esentiala. Cand autoritatile au in vedere modificarea legislatiei existente sau emiterea unor acte normative noi, acestea trebuie sa se consulte cu partile afectate in intervalul stipulat de Legea 52/2003. O transparenta precara la nivelul administratiei publice conduce la instituirea unui mediu legislativ instabil si putin predictibil care nu poate fi decat in defavoarea cetatenilor, a comunitatii de afaceri si a Romaniei per ansamblu. Incalcarea legii chiar de catre autoritatile centrale si locale ridica mari semne de intrebare in ceea ce priveste puterea legislativa si puterea justitiei in Statul Roman.

Comunitatea de afaceri din Romania solicita implementarea proiectului bugetului de stat multianual care confera stabilitate si predictabilitate financiara, si posibilitatea de a planifica si a realiza programe multianuale cu impact economic si social major.

Fora de munca si Educatia: sunt doua componente ale mixului socio-economic cu impact major asupra bunastarii unei tari. Un sistem de educatie sanatos, conectat la realitatile economice si sociale, asigura o piata a fortei de munca competitiva, capabila sa faca fata schimbarilor impuse de o economie in continua dezvoltare, unei cereri tot mai sofisticate si unei realitati in permanenta transformare. Comunitatea de afaceri pe care AmCham Romania o reprezinta saluta adoptarea Pactului National pentru Educatie si subliniaza importanta implementarii sale, de catre partile semnatare, fara intarziere, in beneficiul Romaniei.

Disponibilitatea si costurile cu fora de munca sunt doua avantaje care cantaresc mult in balanta cand investitorii aleg Romania. De aceea, pentru a le mentine pe termen lung, autoritatile romane trebuie sa ia initiativa si sa stimuleze universitatile sa creasca gradul de angajabilitate al absolventilor precum si relevanta specializarii prin actualizari curriculare si stagii de practica. Ministerul Educatiei si Cercetarii trebuie sa gaseasca modalitati de a atrage, perfectiona si retine resursele umane necesare unei astfel de cresteri a numarului de absolventi. Este necesar ca Ministerul sa incurajeze implicarea mediului de afaceri in elaborarea curriculei universitare si sustinerea de cursuri de catre experti in materie, «visiting professors» etc. Strategiile Guvernului in ceea ce priveste sistemul de invatamant ar trebui sa previna transformarea situatiei actuale intr-o criza.

Infrastructura moderna: o infrastructura dezvoltata si moderna este esentiala in asigurarea competitivitatii Romaniei.

Esecul in efortul de a reduce decalajele de infrastructura se va dovedi costisitor si se va traduce prin congestii, retele de distributie si aprovizionare nesigure, competitivitate stirbita si probleme de mediu in crestere, cu toate celelalte efecte in lant, asupra calitatii vietii.

Nu mai este un secret faptul ca multe companii au ocolit Romania sau si-au amanat planurile de a deschide operatiuni locale datorita infrastructurii precare.

AmCham Romania considera consolidarea strategiilor cu impact asupra infrastructurii si implementarea acestora in regim de urgenta ca fiind prioritati pentru Guvernul Romaniei. Comunitatea de afaceri recomanda ca un **Pact National pentru Infrastructura** sa fie semnat, dupa modelul Pactului National pentru Educatie, si implementat indiferent de schimbarile politice si modificarile de prioritati. In acest sens, AmCham Romania a propus Ministerului Transporturilor si Infrastructurii o prima varianta a Pactului National pentru Infrastructura Rutiera a Romaniei (varianta atasata).

Reconfigurarea Consiliului Economic si Social (CES)

AmCham Romania solicita reconfigurarea CES astfel incat asociatiile de afaceri sa poata fi asimilate angajatorilor si indreptatite sa faca parte din CES. In acest fel se asigura o mai buna reprezentativitate a angajatorilor la nivelul CES, iar dialogul social dintre patronate, sindicate si Guvern conduce la politici viabile in care toate partile au aceeasi intelegere si actioneaza in mod coerent.

Transformarea ARI(S) intr-un instrument eficient pentru atragerea, pastrarea si stimularea investitiilor: in afara unui mediu investitional atractiv, competitiv, predictibil, stabil si sustenabil, cand se vorbeste de investitii, Romania trebuie sa ofere serviciile coerente, tintite si profesionite ale unei agentii de investitii, dupa modelul care functioneaza cu succes in multe tari UE (Cehia, Polonia, Irlanda etc.). AmCham Romania doreste un ARI(S) functional, profesionist, structurat si pozitionat ierarhic adecvat, care sa reprezinte ghiseul unic pentru investitorii care deja sunt in Romania, pentru cei care au decis sa vina in Romania si pentru cei care sunt inca in faza de analiza in ceea ce priveste localizarea afacerilor.

Recomandari care vizeaza domeniul FISCAL

---

1. Masuri de simplificare cu privire la plata TVA (taxare inversa)

Masurile de simplificare (taxarea inversa) cu privire la plata TVA ar trebui (re)aplicate deoarece pre-finantarea TVA-ului reprezinta o povara mare pentru investitori. In majoritatea tarilor membre UE, precum Austria, Belgia, Olanda, Italia, Irlanda, Luxemburg, etc. mecanismul de taxare inversa la importuri este in vigoare.

Masurile de simplificare (taxarea inversa) cu privire la plata TVA si-au dovedit impactul pozitiv asupra dezvoltarii mediului de afaceri in 2007, renuntarea la ele nu reprezinta altceva decat o frana in ceea ce priveste dezvoltarea economica a Romaniei. Renuntarea la taxarea inversa nu inseamna venituri suplimentare aduse bugetului de stat, nu reprezinta o imbunatatire a colectarii TVA, ci este doar o prelungire a perioadei in care TVA platita este retinuta la dispozitia Guvernului, in vederea utilizarii; ea devine oricum deductibila odata cu depunerea decontului de TVA pe data de 25 a lunii urmatoare celei in care operatiunea impozabila este efectuata.

Din punct de vedere al contribuabilului, plata efectiva a TVA are drept implicatie directa o crestere a costurilor finantarii activitatii cu reflectare imediata in cresterea preturilor produselor livrate. La nivel

macroeconomic, aceasta crestere de preturi se va regasi intr-o crestere a indicelui preturilor de consum, ceea ce poate genera dificultati din punct de vedere al controlului pe care atat Guvernul, cat si BNR incearca sa-l exercite asupra fenomenului inflationist. Mai mult, piata imobiliara a fost aproape blocata de cresterea preturilor proprietatilor, care combinata cu efectele crizei imobiliare la nivel international, ar putea avea implicatii financiare nedorite la nivelul populatiei.

Tinand seama de cele de mai sus, solicitam revenirea in regim de urgenta la prevederile anterioare existente in Codul Fiscal cu referire la masurile de simplificare in ceea ce priveste plata TVA.

2. Taxe si impozite locale

In spiritul recent-aprobatei Legi pentru stimularea investitiilor, care vizeaza atat investitiile straine, cat si pe cele locale, autoritatile locale trebuie incurajate sa urmareasca la randul lor stimularea investitiilor cu o atentie deosebita acordata efectelor pe care taxele si impozitele locale ridicate le au asupra acestora. Taxe si impozite locale mari nu genereaza venituri mai mari la bugetele locale, ci mai putine companii localizate in jurisdicțiile respective, proces care, in final, se traduce in mai putini bani la bugetele locale. Asa cum a fost dovedit de cota unica si nu numai, taxe si impozite mai mici aduc mai multi bani la buget prin cresterea nivelului de activitate si cresterea numarului de agenti economici. Taxele si impozitele mari franeaza dezvoltarea companiilor din orice sector, de aceea, AmCham Romania recomanda niveluri mai reduse ale impozitelor si taxelor locale, care combinate cu alte masuri stimulative la nivel local si central, permise de legislatia europeana, vor conduce la cresterea investitiilor si dezvoltarea sectoarelor in care Romania are avantaje competitive.

3. Simplificarea si consolidarea contributiilor sociale

Eliminarea plafonului de taxare reprezinta o povara pentru investitorii care doresc sa atraga forta de munca calificata si sa plateasca salarii corespunzatoare. O plafonare a bazei de taxare care sa inglobeze toate contributiile ar trebui introdusa si stabilita la un nivel rezonabil (de exemplu 5 salarii medii pe economie). Pe de alta parte, Guvernul poate imbunatati colectarea de contributii prin eliminarea posibilitatii de ocolire a legislatiei existente. Plafonarea bazei de taxare va diminua "platile la negru" dat fiind un nivel mai redus de taxare, va incuraja investitiile si va descuraja emigrarea personalului calificat. Asa cum se arata intr-un raport recent al OECD, din nefericire, Romania se claseaza pe primul loc in UE in ceea ce priveste plata neoficiala a muncii.

Includerea in Codul Fiscal a contributiilor sociale si a altor taxe si impozite prevazute in prezent in diverse acte legislative poate ajuta la realizarea unui cadru legislativ mai eficient in ceea ce priveste calculul si colectarea contributiilor sociale. Acesta initiativa va conduce la: aplicarea in mod unitar a legislatiei care reglementeaza contributiile sociale, nemaifiind necesara coroborarea mai multor prevederi aflate in acte normative diferite, acest lucru ducand in prezent la interpretarea diferita a legii; crearea unui limbaj comun, aplicabil tuturor contributiilor sociale – in prezent termeni identici sunt interpretati in mod diferit in acte normative care reglementeaza contributii sociale; un acces mai facil al contribuabililor la legislatia care reglementeaza in prezent sistemul de asigurari sociale, ce ar duce intr-un final la cresterea gradului de conformare voluntara a contribuabililor (in special persoane fizice); o mai buna administrare a contributiilor sociale, urmare a simplificarii legislative.

4. Implementarea legislatiei care sa permita companiilor sa aleaga propriul exercitiu fiscal este necesara deoarece conduce la imbunatatirea procedurilor de colectare a taxelor si impozitelor si la

simplificarea aparatului administrativ fiscal, ca sa mentionam numai doua dintre efectele imediate. Pentru mediul de afaceri, o astfel de masura ar imbunatati capacitatea de planificare fiscala, ar permite repartizarea uniforma, pe toata durata anului calendaristic, a efortului angajatilor, cu efect imediat asupra cresterii profitabilitatii. De asemenea, prin adoptarea unor astfel de reglementari legale, Romania isi mareste gradul de integrare europeana si de compatibilitate cu economiile celorlalte state membre UE.

5. Camera Consultanților Fiscali

Camera Consultanților Fiscali a fost creata cu scopul de a dezvolta profesia de consultant fiscal in Romania. Din nefericire, datorita structurii si modului de functionare, precum si a unor prevederi legislative si din regulamentul intern al acesteia, in prezent Camera Consultanților Fiscali genereaza distorsiuni in piata, incalca Constitutia si legi ale economiei de piata. AmCham Romania considera necesar ca legislatia care guverneaza Camera Consultanților Fiscali sa fie amendata pentru a:

- Elimina monopolul Camerei asupra profesiei care nu vine in sprijinul dezvoltarii sectorului consultantei fiscale din Romania si este anti-concurential. Regulamentul Camerei interzice membrilor sa apartina altor organizatii similare ceea ce, in opinia noastra, incalca Articolul 40 (1) din Constitutia Romaniei care garanteaza dreptul la libera asociere.
- Reduce puterea Camerei de a accesa informatii confidentiale referitoare la clientii consultanților fiscali. Ne confruntam cu o situatie anti-concurentiala, incalcandu-se principii fundamentale ale economiei de piata.
- Asigura independenta Camerei fata de autoritatile statului. In prezent, majoritatea celor care au pozitii de conducere sunt angajati ai ANAF sau ai Ministerului Economiei si Finantelor. Aceasta situatie creeaza conflict de interese si incalca dreptul fundamental al contribuabilului de a primi consultanta independenta in situatii conflictuale cu autoritatile fiscale. De asemenea, consideram ca se incalca Articolul 24 din Constitutia Romaniei (Dreptul la Aparare), deoarece un consultant fiscal poate apara un client in justitie, insa nu-si poate exercita acest drept, independenta sa fiind compromisa de apartenenta obligatorie la o organizatie controlata de autoritatile fiscale, neuitand ca aceasta organizatie are dreptul sa acceseze informatii confidentiale referitoare la clientii consultantului fiscal. In studiul pe care l-am facut nu am gasit nici un alt stat membru UE in care functionari sau fosti functionari ai statului sa aiba pozitii importante in conducerea asociatiilor consultanților fiscali care detin monopol asupra profesiei.
- Reduce semnificativ taxa de membru pentru companii si a asigura transparenta in ceea ce priveste bugetul. Consideram ca taxa de membru pentru companii trebuie plafonata sau inlocuita de o suma fixa.
- Imbunatati si simplifica procesul de admitere in Camera.

6. Imbunatatirea colaborarii intre departamentele Ministerului Finantelor Publice

Aderarea Romaniei la UE a implicat din punct de vedere fiscal adoptarea unor prevederi legale noi, armonizate cu legislatia europeana. Atat contribuabilii, cat si organele de control au facut si fac eforturi in scopul asimilarii cat mai rapide a noilor prevederi legale. Cu toate acestea, in practica am putut constata o necorelare intre abordarea acelorasi prevederi fiscale de catre organele de control aflate in subordinea ANAF si de catre Directiile de Legislatie din MF. Din acest motiv, consideram ca participarea reprezentatilor ANAF in procesul de redactare a legislatiei fiscale este absolut necesara si sugeram, pentru a facilita dialogul intre Directiile Legislatie din MF si ANAF, ca periodic sa aiba loc intalniri de

consultare la care sa fie invitati reprezentanti ANAF, reprezentanti ai Directiilor Legislatie si reprezentanti ai mediului de afaceri.

7. Modernizarea Codului Fiscal

Modernizarea Codului Fiscal apare ca o necesitate imperioasa in contextul actual european. A ramane in urma in ceea ce priveste politicile si mentalitatea fiscala inseamna a pune Romania intr-o pozitie inferioara in competitia dura pentru atragerea de investitii in zonele strategice ale economiei. Tinand cont de prevederile directivelor europene, facilitatile fiscale nu mai pot reprezenta singura parghie in atragerea de noi investitii si investitori. Rezulta ca, in mod necesar o abordare fiscala favorabila dezvoltarii continue a Romaniei, este aceea a modernizarii rapide a legislatiei sale fiscale. Printre nevoile de modernizare ce apar in prim plan putem enumera: adoptarea in codul fiscal a unor principii moderne de structurare a sistemului fiscal national, modificarea definitiilor conceptelor fiscale fundamentale si corelarea lor cu cele utilizate in celelalte state europene, introducerea de concepte fiscale noi (cum ar fi acela de "castig de capital = capital gain"), asigurarea unei stabilitati reale a legislatiei fiscale prin adoptarea de reglementari fiscale coerente si corecte, in concordanta cu actualul nivel de dezvoltare economica a Romaniei, mentinera unui nivel general de impozitare rezonabil care sa permita evitarea sau corectarea efectelor crizei financiare globale.

8. Adoptarea urgentă de măsuri anti-criză pentru a stimula sectorul de afaceri

În plus față de măsurile fiscale recomandate de mai sus și care au ca scop stimularea afacerilor in România, AmCham face apel la adoptarea unor măsuri anti-criză pentru a stimula mediul de afaceri, cum ar fi: restituirea TVA în termen de 45 de zile in conditiile prevăzute de lege, permiterea deductibilitatii integrale a creantelor neincasate , reducerea drastica a numărului de impozite fiscale și para-fiscale, plata anuala pentru impozitul pe profit (cu plati trimestriale anticipate in contul impozitului pe profit), permiterea compensarii impozitelor, dezvoltarea legislației care vizeaza holding-urile în România, promovarea stimulentele fiscale pentru locuințe, industria de construcții și infrastructură.

9. Renuntarea la majorarea cu 3.3% a CAS

Camera de Comerț Americană în Romania (AmCham Romania) își exprimă îngrijorarea cu privire la creșterea cu 3,3% a contribuțiilor pentru asigurările sociale (CAS) plătite atât de angajați, cât și de angajatori și inclusă în proiectul de buget pentru 2009.

AmCham Romania atrage atenția asupra faptului că în contextul turbulențelor economice actuale, creșterea poverii fiscale afectează profund mediul de afaceri, cu atât mai mult cu cât companiile au finalizat deja bugetele operaționale, și acum sunt puse în situația de a căuta surse suplimentare de finanțare a creșterii CAS anunțată de guvern.

Creșterea anunțată vine în contradicție atât cu declarații guvernamentale anterioare, cât și cu politicile anticriză adoptate de majoritatea statelor europene în sensul reducerii poverii fiscale suportate de contribuabili. În opinia AmCham, această modificare reprezintă de asemenea o nerespectare a stabilității și predictabilității fiscale atât de necesare mediului de afaceri, și prejudiciază competitivitatea României, mai ales în condițiile în care Romania are unul dintre cele mai ridicate nivele de impozitare în rândul statelor membre UE.

În numele comunității de afaceri pe care o reprezintă, peste 300 de companii membre cu operațiuni în Romania – AmCham își exprimă dezaprobarea și îngrijorarea cu privire la creșterea contribuțiilor pentru

asigurările sociale, și solicită respectarea stabilității și predictabilității, precum și măsuri reale anticriza, de sprijinire a sectorului privat, cu efect benefic imediat la nivelul întregii societăți românești.

Această schimbare de optică fiscală și economică creează un precedent periculos pentru actualul Guvern și transmite un semnal negativ către mediul de afaceri. Mai mult decât atât, având în vedere că Bulgaria, Ungaria și Republica Moldova sunt mai atractive din punct de vedere al impozitarii forței de muncă, acestea vor deveni în curând destinații de relocare pentru companii care vor decide să părăsească România.

Recomandari care vizează sectorul TIC (Tehnologia Informației și Comunicărilor)

---

1. Infrastructura TIC

1.1. Banda largă

Cu toate că ritmul de creștere a ratei de penetrare a conexiunilor în banda largă a înregistrat o creștere remarcabilă anul trecut, România se situează încă la un nivel scăzut comparativ cu liderii în domeniu. AmCham România consideră necesară stimularea accesului în banda largă prin intermediul unor inițiative precum introducerea acestuia în școli în vederea stimulării alfabetizării electronice, acordarea de stimulente fiscale pentru achizițiile de computere pentru a crește piața potențială a conexiunilor în banda largă.

1.2. Parcurile Industriale și Tehnologice

În alte state membre UE, parcurile tehnologice și industriale reprezintă facilități din ce în ce mai populare pentru stimularea dezvoltării regionale. Acestea prezintă avantaje atât pentru investitorii străini, cât și pentru cei locali. AmCham România recomandă autorităților centrale și locale să încurajeze dezvoltarea parcurilor industriale și tehnologice. De regulă, aceste parcuri sunt orientate în proporție de 100% spre export, și, pe lângă capacitățile de producție, acestea devin centre de cercetare-dezvoltare. În contextul adâncirii deficitului comercial, o creștere a exporturilor ar fi benefică pentru România și pentru sectorul TIC, atât din punct de vedere financiar, cât și al reputației țării noastre la nivel global.

2. Forța de muncă specializată și relativ (in)disponibilă

Unul dintre activele cele mai valoroase luate în considerare la deschiderea unui centru de cercetare-dezvoltare (R&D), al centrelor suport, sau call-centers în România este disponibilitatea forței de muncă specializate. Din nefericire, în ultimul timp analiștii indică o scădere a nivelului de expertiză, datorită lipsei înregistrate pe piața muncii. Aceasta reprezintă o preocupare majoră pentru comunitatea de afaceri din România, dar și pentru cetățeni, deoarece pune în pericol potențialul României de a atrage investiții similare, care în final, contribuie la îmbunătățirea calității și a standardelor de viață.

Autoritățile române ar trebui să inițieze un sistem de încurajare a universitarilor în vederea suplimentării numărului de absolvenți, precum și a creșterii nivelului de angajabilitate, al pregătirii și relevanței acestora pentru piața muncii, prin actualizarea programei și prin derularea de stagii de practică. Ministerul Educației și Cercetării ar trebui să identifice modalități pentru atragerea, dezvoltarea și retenția resurselor umane necesare pentru a susține o astfel de creștere. Ministerul ar trebui să

incurajeze implicarea industriei TIC in actualizarea programei universitare si in predarea de cursuri in sistem de voluntariat sau «visiting professors». Strategiile guvernamentale privind sistemul educational sunt necesare pentru a evita transformarea acestei stari intr-o criza.

3. Costurile salariale

AmCham Romania recunoaste importanta scutirii de la plata impozitului pe venit a programatorilor, si a cotei unice de impozitare in general, si este in favoarea mentinerii acestora si pe viitor. In contextul in care asigurarea sociala, de sanatate, somaj, contributia de asigurare pentru accidente de munca si boli profesionale, se adauga impozitului pe venit crescand semnificativ costurile salariale, este deosebit de importanta identificarea altor stimulente (precum programe de training pentru a raspunde unei cereri tot mai sofisticate si in crestere). Semnalam de asemenea necesitatea unei politici mai atractive de impozitare a angajatorilor.

4. e-Government si decalajul digital

4.1. e-Government

Dupa cum au demonstrat deja campionii implementarii platformelor de e-government, precum Austria sau Slovenia, implementate cu fermitate, aplicatiile e-Gov ajuta guvernele sa fie mult mai eficiente. Contribuie la sustinerea cresterii si eficientei prin reducerea birocratiei si coruptiei, faciliteaza accesul cetatenilor la serviciile guvernamentale si creeaza o platforma pentru colaborare si inovatie pentru toate componentele administratiei publice. Accesibilitatea si disponibilitatea trebuie de asemenea luate in considerare atunci cand se are in vedere realizarea unei societati incluse digital. Romania trebuie sa se concentreze asupra dezvoltarii si implementarii unei platforme de e-government pentru ca, atat Guvernul, cat si cetatenii sa poata beneficia pe deplin de avantajele erei digitale. AmCham Romania a elaborat un document detaliat referitor la e-government si abordari practice posibile, document atasat care a fost inaintat si Ministerului Comunicatiilor si Societatii Informatinale.

4.2. Decalajul fata de ceilalti membri UE

Pentru a reduce decalajele ce separa Romania de media tarilor UE, se impune o politica la nivel national pentru incurajarea investitiilor in infrastructura pentru telecomunicatii, si scheme de ajutor pentru cresterea accesului la internet si a cheltuielilor pentru TIC.

4.3. Decalajul intre mediul rural si urban

Asistam la adancirea decalajelor intre zonele rurale si urbane in ceea ce priveste gradul de penetrare si utilizare a internetului, de aceea consideram ca statul trebuie sa incurajeze investitiile in zonele rurale prin intermediul unor scheme, inclusiv a subventiilor neutre din punct de vedere tehnologic.

5. Drepturile de proprietate intelectuala si pirateria

5.1. Drepturile de proprietate intelectuala

Drepturile de proprietate intelectuala trebuie recunoscute si protejate. Cu toate ca Romania are un cadru legislativ adecvat, ne confruntam (ca si celelalte state membre UE) cu un regres datorita imposibilitatii de inregistrare a patentelor pentru software. In prezent companiile romanesti care doresc patentarea inovatiilor merg in SUA, transferand astfel valoarea reala acolo. Recomandam sustinerea la nivel UE a recunoasterii patentelor pentru software. Aceasta ar plasa Romania intr-o pozitie de inovator/promotor al proprietatii intelectuale.

5.2. Pirateria

Convingerea AmCham Romania este ca un mediu sigur, predictibil si in care legea este respectata reprezinta o conditie *sine qua non* pentru dezvoltarea tehnologiei de valoare ridicata. Astfel, pentru ca Romania sa se promoveze drept o tara atractiva pentru investitiile in domeniul TIC, trebuie avuta in vedere protejarea drepturilor de proprietate intelectuala. In ciuda imbunatatirii legislatiei aferente in ultimii ani, legislatie considerata moderna si in conformitate cu standardele internationale, implementarea continua sa reprezinte un obstacol.

6. Securitatea

Avand in vedere schimbarile majore ce afecteaza rolul si importanta internetului si impactul asupra economiei, incurajam Guvernul sa dezvolte politici pentru cresterea increderii, concomitent cu cresterea securitatii informatiei intr-o societate interconectata global.

Un raport lansat recent de catre compania de solutii de securitate McAfee plaseaza domeniul romanesc cu extensia .ro pe locul patru in randul celor mai nesigure domenii web. Aceasta afecteaza atat imaginea Romaniei cat si afacerile online. AmCham Romania solicita unirea eforturilor sectorului public si privat in vederea imbunatatirii pozitiei Romaniei in ceea ce priveste securitatea online.

7. Stimulente

Intr-o perioda in care statele reduc nivelul de impozitare, stimulentele existente, precum cel acordat programatorilor, raman un avantaj important pentru industria software din Romania, si consideram necesara mentinerea acestuia si in urmatorii ani.

AmCham Romania recomanda guvernului explorarea practicilor existente in UE si transpunerea celor mai eficiente (de ex. Irlanda), in vederea stimulării investițiilor, a angajării permanente, derulării de programe de pregătire și de cercetare-dezvoltare prin intermediul finanțării nerambursabile (granturi) și impozitării favorabile.

Recomandari care vizeaza sectorul TURISTIC

Turismul este mentionat adesea ca fiind una dintre oportunitatile ratate de Romania. In timp ce potentialul turistic al Romaniei este urias, statisticile ne arata o realitate ingrijoratoare. AmCham Romania recomanda **implementarea Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului National 2007 – 2026**, document comprehensiv si fidel realitatii, elaborat de o echipa formata din experti ai World Tourism and Travel Organization si ai autoritatilor romane. Documentul identifica punctele slabe ale sectorului turistic din Romania, dar si atuurile acestuia si prezinta directii strategice pentru restructurarea sectorului si asigurarea resurselor necesare, astfel incat Romania sa concureze eficient la nivel global.

In stransa legatura cu implementarea **Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului National 2007 – 2026**, AmCham Romania considera prioritara **acordarea unei importante sporite turismului in cadrul organigramei Guvernului**, prin crearea unei echipe stabile de profesionisti care sa elaboreze si sa implementeze politici si proiecte, cu suficienta autoritate pentru a putea duce la bun sfarsit astfel de indatoriri, precum si prin recunoasterea rolului important al turismului in randul jucatorilor din acest

domeniu, de la cetateni, la autoritati locale si membri ai Guvernului. Campanii de constientizare publica la nivel national care sa vizeze educarea populatiei in sensul strangerii gunoaielor, implementarea legislatiei care sanctioneaza poluarea, precum si a celei care guverneaza calitatea serviciilor turistice, campanii de profesionalizare a personalului din turism, sunt numai cateva exemple de prioritati pentru sectorul turistic.

Recomandari care vizeaza PIATA MUNCII, RESURSELE UMANE si EDUCATIA

Cresterea flexibilitatii, atractivitatii si competitivitatii pietei muncii in Romania

Cadrul legislativ care reglementeaza securitatea sociala si relatiile de munca influenteaza competitivitatea pietei muncii in Romania si dezvoltarea societatii romanesti si a Romaniei in ansamblu. Sectorul privat a observat ca anumite prevederi legislative sunt restrictive si nu corespund dinamicii pietei fortei de munca si necesitatilor generate de transformarile sociale.

Preocupati fiind de necesitatea cresterii flexibilitatii, atractivitatii si competitivitatii pietei muncii in Romania prin adaptarea cadrului legislativ in vederea asigurarii fortei de munca adecvate, AmCham Romania propune urmatoarele masuri in beneficiul angajatilor si angajatorilor:

- Reducerea sarcinilor administrative ce revin partilor implicate – autoritati publice, angajati, angajatori - pentru respectarea si aplicarea legislatiei muncii;
- Simplificarea procedurilor si reducerea birocratiei cu privire la angajare si concediere, dupa cum urmeaza: procedurile de concediere si angajare, procedurile de inregistrare la Inspectoratele Teritoriale pentru Munca (ITM), procedurile disciplinare;
- Angajamente flexibile pentru munca (abordare flexibila a contractelor individuale de munca pe durata determinata, a muncii prin agent de munca temporara, a contractului individual de munca cu timp partial, a muncii la domiciliu); aranjamente flexibile de munca pentru parinti; simplificarea procedurilor pentru accesul cetatenilor tarilor terte la piata fortei de munca din Romania;
- Cresterea competitivitatii legislatiei care reglementeaza aplicarea in practica a beneficiilor oferite angajatilor si persoanelor aflate in intretinerea acestora, beneficii precum: pensii, planuri de economisire, planuri de asigurare, indemnizatii pentru scolarizarea copiilor, indemnizatii pentru locuinta, pachete de servicii pentru ingrijirea copiilor si/sau persoanelor aflate in intretinerea angajatilor;
- Incurajarea angajatorilor de a furniza programe anuale de pregatire profesionala prin exceptarea de la plata contributiei pentru somaj datorate de angajator;
- Stimularea implicarii mediului de afaceri in formarea profesionala a elevilor si studentilor si pregatirea lor pentru piata fortei de munca pe durata studiilor liceale, universitare si post universitare in scopul cresterii gradului de integrare a acestora pe piata muncii la terminarea studiilor;
- Introducerea unei etape de practica anuala obligatorie de 2-3 luni in cadrul programului de invatamant, care sa aiba loc oricand in timpul anului de invatamant, conditie necesara in pregatirea absolventului pentru integrarea cat mai rapida pe piata muncii. Totodata, se impune actualizarea si completarea cadrului legislativ care reglementeaza aceasta practica obligatorie;

- Revizuirea legislației care vizează contractele colective de muncă, sindicatele, patronatele și revizuirea Codului Muncii pentru a asigura o relație echilibrată între partenerii sociali.

Recomandări care vizează ACHIZITIILE PUBLICE

Considerăm ca proiectele importante, cu cicluri de dezvoltare și implementare mai lungi decât mandatele electorale, trebuie incluse printre obiectivele de importanță națională și duse la bun sfârșit, indiferent de schimbările de pe arena politică. Nu trebuie să uităm că proiectele mari au impact inter-sectorial, pe termen lung, și contribuie la dezvoltarea generală a României și societății noastre, prin reducerea birocratiei, corupției și modernizarea educației.

Parteneriatul Public-Privat (PPP): AmCham România consideră promovarea unei legislații specifice PPP ca fiind de maximă importanță din următoarele motive:

- Astfel de legislație permite un răspuns customizat nevoilor legate de stabilitate legislativă și economică a potențialilor investitori în proiecte PPP. Actuala legislație a achizițiilor publice este în general considerată de potențialii investitori ca fiind prea ambiguă sau chiar neacoperitoare vis-à-vis de aspecte importante legate de decizia de a investi în România în proiecte de tip PPP (ex. structuri de tranzacție premise, garanții, rezolvarea echitabilă a disputelor).
- Legislația specifică creează oportunitatea să se implemente proceduri de achiziție mai eficiente, oricând este permis de legislația UE.
- Legislația dedicată PPP permite recurgerea în condiții legale la surse de co-finanțare, cum ar fi fondurile structurale.
- Se trimite un semnal politic puternic potențialilor investitori în condițiile în care toate țările concurează acum pentru resurse financiare, încercând să dea răspunsuri customizate și să asigure stabilitate și claritate regimului PPP. PPP joacă acum un rol esențial în atragerea investițiilor străine în România.

Recomandări care vizează FONDURILE STRUCTURALE

AmCham România salută inițiativa Guvernului de a declara absorbția fondurilor structurale o prioritate de vârf și recomandă adoptarea de măsuri pentru a facilita accesul companiilor la fondurile structurale și pentru a îmbunătăți transparența și comunicarea.

Pe baza feedback-ului dat de companii, planificarea deficitară a apelurilor de proiecte, ambiguități legate de eligibilitatea administrativă, de eligibilitatea cheltuielilor, răspunsuri neclare date de autoritățile de management la cererile de clarificare din partea potențialilor beneficiari, precum și aspecte legate de procesul de evaluare: durata, nerespectarea unor drepturi prevăzute în etapa de evaluare administrativă, lipsa de transparență în evaluarea tehnico-economică și clarificările formulate precar de către autoritățile de management sunt unele dintre aspectele care au nevoie urgentă de îmbunătățiri.

Recomandari care vizeaza SANATATEA

O populatie sanatoasa este o investitie pe termen lung in bunastarea unei natiuni. In Romania s-au facut pasi importanti in ultima perioada in ceea ce priveste imbunatatirea sistemului de ingrijire a sanatatii, atat la nivelul sectorului public cat si a celui privat. Insa majoritatea indicilor specifici (speranta de viata, incidenta si prevalenta anumitor boli cu impact major, povara acestor boli, consumul de produse ce afecteaza negativ starea de sanatate, cheltuielile cu sanatatea ca % din PIB, cheltuielile cu medicatia per capita etc.) arata ca, in contextul integrarii, eforturile in acest domeniu trebuie sa continue pentru recuperarea decalajelor. In acest sens au venit si recomandarile UE catre Romania in faza de pre si post aderare (exemplul monetizarii pe sanatatea mintala). Reprezentantii industriei medicale, membri ai Camerei de Comert Americane in Romania au identificat cateva domenii ce necesita atentie marita pe termen scurt si mediu si un set de masuri recomandate pentru continuarea reformei sistemului medical romanesc.

Aceste masuri vizeaza:

- Cresterea calitatii si accesibilitatii serviciilor medicale
- Acordarea unei atentii mai mari medicinei preventive si primare
- Asigurarea accesului egal la serviciile medicale pentru intreaga populatie
- Asigurarea transparentei si predictibilitatii sistemului de finantare
- Stimularea dezvoltarii serviciilor medicale private
- Cresterea calitatii educatiei medicale si a accesului la educatia continua a medicilor
- Facilitarea utilizarii asigurarilor medicale private si a altor sisteme preplatite de tip abonament care sa acopere diferenta dintre costul subventionat de asigurarea sociala de sanatate si pretul perceput in sistemul medical privat
- Respectarea calendarului de rambursare
- Dezvoltarea infrastructurii sistemului medical

1. Pachetul minimal de servicii medicale

Recomandare: Finalizarea pachetului minimal de servicii medicale subventionate de Casa Nationala de Asigurari de Sanatate si acomodarea normelor si regulilor de contractare si functionare pentru optimizarea mix-ului public si privat in asigurari de sanatate, pentru cresterea beneficiilor si satisfactiei asiguratilor.

Definirea clara a unui pachet minimal de servicii medicale, precum si a cadrului legislativ aferent, va atrage finantari suplimentare pentru sistemul medical prin intermediul asigurarilor de sanatate private/voluntare sau a sistemului alternativ de servicii medicale preplatite. In acelasi timp, pacientii vor avea acces la servicii medicale superioare calitativ, pentru care sunt dispusi sa plateasca. Dezvoltarea pachetelor de servicii medicale preplatite va creste atentia acordata de pacienti medicinei preventive.

Asigurarile private de sanatate vor creste si competitia dintre furnizorii de servicii medicale, ceea ce va conduce la cresterea calitatii ingrijirii medicale. Stimularea asigurarilor private trebuie sa ia in calcul o tratare similara a pachetelor de servicii medicale preplatite contractate cu clinicile medicale (majoritare in piata central europeana), pentru a nu forta administrativ conversia abonamentelor existente la asigurari, cu cresterea costurilor implicate pentru pacienti, angajatori si buget.

2. Cresterea calitatii sistemului medical

2.1 Facilitarea accesului la tehnologiile moderne de diagnostic medical non-invasiv

Facilitarea accesului la tehnologiile moderne de diagnostic medical non-invasiv ar trebui sa fie parte a masurilor de consolidare a medicinei preventive si primare. Conform datelor statistice 20% dintre mamografiile indica anumite grade de anormalitate ce impun repetarea investigatiilor pentru elucidarea diagnosticului. Astfel de metode sunt recomandate prin strategia europeana pentru sanatate publica („Health is Wealth” European Institute for Medicine, 2004). De asemenea, Directiva UE „eHealth - making healthcare better for European citizens: An action plan for a European e-Health Area” prevede explicit ca singurul mod prin care aplicatiile computerizate, precum fisierele medicale electronice (ce reprezinta pasul fundamental pe drumul de aliniere a sistemului medical romanesc la tendintele moderne europene), pot furniza date imagistice la locul de desfasurare a terapiei, este prin integrarea cu aparatura moderna de diagnostic non-invasiv.

Prin urmare, recomandarile noastre includ:

- Asigurarea accesului cetatenilor la investigatiile promovate de stat prin programele de sanatate, cat si la alte investigatii ce duc la diagnosticarea precoce a unor maladii grave, precum a celor canceroase sau a bolilor cronice.
- Posibilitatea de efectuare a acestor investigatii si in centrele medicale private, costurile aferente urmand a fi suportate partial sau integral de catre casele de asigurari sau de Ministerul Sanatatii.

2.2. Imbunatatirea sistemelor de preventie

Stabilirea unor directii prioritare pentru masuri legislative si investitii in programe de preventie, educatie, diagnosticare si tratare precoce este esentiala, si acestea trebuie sa vizeze afectiunile cu incidenta din ce in mai mare in randul populatiei, respectiv: bolile cardiovasculare, depenendata de tutun, dependenta de alcool, cancerul, afectiunile psihice, diabetul, si comportamentul alimentar in general in vederea prevenirii obezitatii si promovarii unui stil de viata sanatos. Mentionam ca problemele create de comportamentul alimentar/obezitate, de diabet si de tulburarile de sanatate mintala sunt indentificate ca prioritati si la nivel european.

De asemenea, atentia acordata preventiei trebuie sa aiba in vedere si potentialele amenintari de boli transmisibile cu impact ridicat asupra populatiei. Membrii AmCham Romania atrag atentia asupra urmatoarelor afectiuni:

Pandemia de gripa – Organizatiile internationale precum Organizatia Mondiala a Sanatatii (OMS) mentin un grad ridicat de alerta datorita gravitatii potentialelor consecinte (raspandire, mortalitate, impact asupra economiei sau a infrastructurii sanitare). Posibile masuri de preventie:

- Colaborarea inter-sectoriala intre MSP si ministerele cheie (MIRA, MAPN, Min. Econ. si Finantelor, Min. Agriculturii)
- Alocari bugetare pentru implementarea planului national si regional pentru prevenirea pandemiei
- Realizarea de stocuri de vaccinuri, atat la nivel national cat si regional, conform recomandarilor OMS
- Stimularea capacitatii autohtone de productie a vaccinurilor prepandemic si pandemic, astfel incat aproximativ 50% din populatie sa aiba acoperire vaccinala.

Cancerul Cervical – In Europa, Romania se situeaza pe primul loc in ceea ce priveste mortalitatea datorata cancerului de col uterin, afectiune ce cauzeaza cele mai multe decese in randul femeilor cu varste intre 25 si 44 de ani, dupa cancerul de san. Masurile pentru limitarea efectelor cancerului cervical trebuie sa vizeze prevenirea aparitiei cancerului de col uterin, scaderea mortalitatii specifice cauzata de cancerul de col uterin, scaderea costurilor directe si indirecte asociate cancerului de col uterin si imbunatatirea starii de sanatate si a calitatii vietii pentru femeile aflate in grupa de risc 20-49 de ani. Avand in vedere cele de mai sus, introducerea vaccinarii anti-HPV este o masura necesara in implementarea programului de prevenire a cancerului cervical.

2.3 Programe Nationale de Sanatate cu impact major

Semnalam pe aceasta cale atat succesele obtinute pana in prezent, cat si importanta continuarii investitiilor in Programele Nationale de Sanatate pentru diabet si alte boli de nutritie, si pentru supravegherea si controlul infectiei HIV/SIDA, pentru oncologie, investitii directionate in scopul prevenirii, diagnosticarii, tratamentului si controlului acestor afectiuni.

Relatia cauzala intre un comportament alimentar dezechilibrat, un stil de viata nesanos, obezitate, diabet si boli cardiovasculare este cunoscuta. Programul national de evaluare a starii de sanatate a populatiei a scos in evidenta ca un procent ridicat din cazurile de diabet nu sunt inca diagnosticate si tratate corespunzator. Intre afectiunile secundare ce apar in aceste situatii se incadreaza hipertensiunea arteriala, infarctul de miocard, AVC, dar si tulburarile de circulatie periferica soldate inclusiv cu insuficienta renala.

Supleere Renala: Boala cronica de rinichi este o problema importanta de sanatate publica, deoarece afecteaza 10% din populatia generala si poate conduce, in final, la tratament prin dializa. In Romania, peste 8000 de pacienti supravietuiesc ca urmare a tratamentului prin dializa, asigurat in 72 de centre de dializa, majoritatea supraaglomerate, cu aparatura uzata, si dotari si spatii ce rareori corespund cerintelor minime ale regulamentului in vigoare. Activitatea acestor unitati este reglementata prin „Regulamentul de organizare si functionare a unitatilor de dializa publice si private” aprobat prin Ordinul 1718 din 23.12.2004, care insa trebuie adaptat noilor cerinte UE si care trebuie sa tina seama de progresul tehnic si stiintific. Ameliorarea serviciilor de hemodializa si dializa peritoneala poate fi realizata numai prin extinderea participarii private. Problemele de dotare si de reabilitare a spatiilor vor putea fi solutionate prin atragerea de fonduri private, iar utilizarea mai eficienta a resurselor va permite cresterea calitatii materialelor folosite.

Prin urmare, recomandarile noastre sunt:

- Aprobarea cadrului legal pentru extinderea privatizarii, cat si a procedurilor transparente privind infiintarea de centre private;
- Aprobarea noului Regulament de organizare si functionare a unitatilor de dializa revizuit in conformitate cu propunerile inaintate;
- Infiintarea unui organism de reglementare pentru evaluarea unitatilor de dializa pe baza criteriilor si a parametrilor de calitate a tratamentului si a datelor istorice inregistrate;
- Proiectia bugetara pe termen mediu si lung tinand cont de impactul cheltuielilor cu dializa asupra bugetului sanatatii. Pentru o utilizare cat mai eficienta a fondurilor este imperios necesara plata per serviciu si utilizarea tuturor metodelor de supleere renala (hemodializa, dializa peritoneala continua ambulatorie, dializa peritoneala automata). Rambursarea actuala mai mare pentru HD stimuleaza utilizarea acestei metode cu preponderenta, fapt care in urmatorii ani va aduce o

povara enorma asupra bugetului sanatatii). Prin stimularea utilizarii DP (implicit printr-o usoara crestere a rambursarii actuale) se pot genera economii importante pentru buget.

3. Cadrul financiar

3.1 Imbunatatirea accesului la medicamente prin asigurarea unui sistem predictibil si sustenabil din punct de vedere financiar pentru furnizorii de medicamente.

Consideram ca preturile la medicamente au scazut semnificativ in perioada 2005-2008, odata cu intrarea in vigoare a pachetului de masuri agreeate prin memorandumul guvern industrie din iunie 2005.

Pentru a evita riscul ca producatorii, distribuitorii si farmaciile sa fie pusi in imposibilitatea asigurarii medicamentelor catre populatie este inasa nevoie de reglementarea unui sistem de calcul al preturilor medicamentelor sustenabil din punct de vedere financiar pentru industria farmaceutica, precum si de predictibilitate in aplicarea reglementarilor care vizeaza pretul medicamentelor. In vederea atingerii acestui obiectiv recomandarile sunt urmatoarele:

- pe termen scurt:
  - scaderea preturilor de producator sub minimele de comparatie europene nu ajuta sistemul ci poate conduce la depletia pietei locale prin re-exportare;
  - lipsa recalcularii preturilor la medicamente conform evolutiei cursului valutar, duce la inregistrarea de pierderi financiare importante de catre distribuitorii si importatorii de medicamente, precum si de catre farmacii;
- pe termen mediu si lung:
  - modificarea mecanismului de calcul si reactualizare a preturilor la medicamente, astfel incat sa existe predictibilitate pentru toti jucatorii din piata, iar reglementarile si criteriile aprobate sa fie respectate;
  - sistemul „cod fiscal”, respectiv orice modificare de preturi de producatori sau de adaosuri sa fie dezbatuta si adusa la cunostinta celor afectati pana la 1 iulie, cu intrare in vigoare de la 1 ianuarie, trebuie sa devina norma.

Odata respectate aceste recomandari, industria farmaceutica va inceta sa acumuleze pierderi, iar asigurarea predictibilitatii va permite companiilor farmaceutice sa faca investitii ce vor fi reflectate in calitatea serviciilor oferite pacientilor.

3.2 Imbunatatirea finantarii si controlului fondurilor din sistemul sanitar de stat inclusiv prin urgentarea intrarii in productie a SIUI

Este necesara o transparenta crescuta a datelor legate de colectarea si utilizarea fondului national unic de asigurari sociale de sanatate si a altor fonduri bugetare si extra-bugetare (taxa pe produse ce afecteaza sanatatea), ce au ca destinatie sanatatea publica. Prin mecanisme specifice este necesar sa se asigure disciplina fiscala, scaderea numarului de rau platnici, atragerea in sistem a celor neasigurati (peste 1 milion de persoane) sau migrati (peste 2 milioane de persoane).

In materie de utilizare a fondurilor pentru servicii medicale, medicamente, programe si spitale intrarea in productie cat mai rapida a Sistemul Informativ Unic Integrat al Asigurarilor Sociale de Sanatate (SIUI) va reprezenta o etapa cheie in aceasta directie.

4. Cadrul legislativ

Pe langa modificarile de legislatie necesare pentru realizarea celor de mai sus, se recomanda:

4.1. Propunere de modificare a Ordinului 886/2006" referitor la externalizarea serviciilor medicale (Anexa 1)

4.2 Respectarea Directivei de transparenta ce reglementeaza actualizarea listei de medicamente compensate

5. Resurse umane: prevenirea migratiei fortei de munca si cresterea atractivitatii sectorului medical romanesc pentru personalul medical roman expatriat. Romania ocupa locul doi la emigratia in sectorul medical din cadrul EU+12, conform studiului asupra fenomenului de emigratie a personalului medical in spatiul european *Physicians' migration in Europe: an overview of the current situation* (Miguel A García-Pérez, 2007). Din totalul de 42.538 de medici de nationalitate romana, 4.397 practica in afara granitelor. Cele mai comune destinatii sunt: Italia si Germania. Statistici recente publicate de mass-media locala pe data de 7 August 2008 mentioneaza ca „peste 20% dintre medicii romani si-au depus actele pentru a lucra in strainatate”.

Recomandarile AmCham Romania pentru reducerea crizei de personal in sistemul medical sunt:

- In contextul liberei circulatii a fortei de munca in interiorul UE, Guvernul Romaniei, ministerele responsabile (Ministerul Educatiei, Ministerul Sanatatii, Ministerul Economiei si Finantelor) trebuie sa ia masuri urgente pentru stoparea fenomenului de emigratie a personalului medical;
- Identificarea unui pachet de masuri fiscal-administrative care sa incurajeze revenirea si pastrarea personalului medical in piata de munca din tara noastra, asemenea regimului de fiscalitate preferential acordat sectorului IT prin Ordinul Ministrului Finantelor nr.748/2004;
- Simplificarea procedurilor de angajare si obtinerea dreptului de munca pentru cetatenii straini cu pregatire in domeniul medical (absolventii si studentii de la facultatile din Romania sau alte state UE).

Recomandari ENERGIE & MEDIU

Schimbarea climatica reprezinta o problema importanta care justifica actiuni semnificative la nivel global pentru a stabili concentratia de gaze din atmosfera (GHGs).

AmCham Romania promoveaza prin membrii sai principiile generale de mediu aplicate in activitatile de afaceri, de la operatiunile de design a produselor, serviciilor, si pana la modul de folosire a tehnologiilor, si considera conservarea energiei ca fiind o baza pentru protectia climatica.

Guvernul Romaniei trebuie sa incurajeze autoritatile locale si centrale pentru a conserva energia si a imbunatatii continuu eficienta energetica a activitatilor, produselor si serviciilor lor, colaborand si cointeresandu-i si pe furnizorii lor sa aplice aceste principii.

Recomandam Guvernului roman adoptarea si impunerea unor reguli stricte si cuprinzatoare privind eficienta energetica si conservarea acesteia, atat pentru sectorul public cat si pentru cel privat. Principiile

eficienței energetice și a conservării acestea trebuie incluse ca niste conditii obligatorii in toate licitatiile publice.

1. Aplicarea unor tratamente egale energiei electrice și termice

Tratarea energiei termice ca "cenusereasa" este neproductiva atata timp cat 40% din consumul energetic global il reprezinta energia pentru incalzire, racire și apa calda de consum. Asadar, atat tratarea de pe pozitii egale a energiei termice și electrice, cat și implementarea unui sistem de stimulente - de exemplu, prin certificate verzi - sunt masuri imperative, indeosebi in domeniul resurselor regenerabile de energie.

2. Implementarea Directivei privind Performanta Energetica in Cladiri

Legea nr. 372/2005 este principala lege care transpune in Romania prevederile Directivei privind Performanta Energetica in Cladiri (2002/91/CE) care reglementeaza acest domeniu, la nivelul UE. Directiva creeaza mecanisme pentru reducerea consumului de energie in cladiri vechi și imbunatatirea calitatii in cladirile noi. Implementarea acestui cadru legislativ este necesara pentru ca UE sa atinga obiectivele stabilite pentru 2020 (20% reducere a emisiilor de CO₂, 20% utilizare a energiei regenerabile și 20% crestere a eficienței energetice). In timp ce sectorul constructiilor este responsabil de 30 pana la 40% din consumul de energie la nivel global, acesta ar putea economisi pana la 20% din consumul existent pana in 2010 cu conditia punerii in aplicare a mecanismelor corecte.

Teoretic, Legea nr. 372/2005 este in vigoare incepand cu 2007 și cere ca toate constructiile noi și cladirile publice sa fie certificate energetic. Incepand cu 2010 toate cladirile vor trebui sa aiba un certificat energetic, care va fi necesar in mod obligatoriu ori de cate ori cladirea este vanduta sau inchiriata.

Deși legea a fost realizata cu cativa ani in urma, aceasta nu este pe deplin pusa in aplicare nici in acest moment. Principalele parti implicate in implementarea acestei legi sunt: dezvoltatorii imobiliari și proprietarii cladirilor, autoritatile publice locale și auditorii energetici. Ministerul Dezvoltării, Lucrarilor Publice și Locuintelor are un rol important in a supraveghea implementarea legii inasa resursele alocate sunt limitate.

Implementarea adecvata a Directivei presupune:

1. Sprijinirea eforturilor Romaniei pentru a atinge obiectivele stabilite de UE legate de eficienta energetica și reducerea nivelului de emisii de carbon concomitent cu cresterea securitatii energetice la nivel national;
2. Cresterea calitatii stocurilor existente de cladiri și incurajarea inovatiei in sectorul constructiilor;
3. Crearea conditiilor de piata favorabile dezvoltării constructiilor eficiente energetic și cu un impact redus asupra mediului;
4. Informarea publicului larg cu privire la beneficiile financiare oferite de locuintele eficiente energetic și crearea structurilor relevante pentru implementarea acestui avantaj Deoarece costurile ridicate la energie ii afecteaza in primul rand pe membrii societatii cu venituri reduse, punerea in aplicare a Directivei este o actiune reprezentativa pentru autoritati;
5. Motivarea dezvoltatorilor imobiliari astfel incat acestia sa acorde o mai mare importanta eficienței energetice a cladirilor, in cadrul proiectelor pe care le livreaza.

###